

**Kritik mot en polisman vid Polismyndigheten i Kalmar län för att hon,
trots att hon var jävig, vidtog åtgärder i ett kriminalärende**

Anmälan

AA framförde i en anmälan klagomål mot Polismyndigheten i Kalmar län och uppgav bl.a. att inspektören BB hade tagit upp anmälan och skrivit promemorior i ett ärende, trots att hon var syster till målsäganden.

Utredning

Handlingar i polisens ärende K10678-08 och Åklagarmyndighetens, Riksenheten för polismål, ärende AM-107775-09, liksom muntliga upplysningar, hämtades in. Utredningen syntes bekräfta AA:s påståenden.

Polismyndigheten anmodades att lämna upplysningar om BB är syster till anmälaren/målsäganden i det aktuella ärendet och, om så är fallet, om lämpligheten i att en polisman, som är anhörig till en anmälare/målsägande, vidtar åtgärder i ett ärende – i detta fall anmälningsupptagning och upprättandet av promemorior. Myndigheten skulle vidare redovisa sin bedömning av det som kom fram.

Polismyndigheten (länspolismästaren CC) kom in med ett remissvar och anförde bl.a. följande.

Enligt den information som finns vid Polismyndigheten är polisinspektör BB syster till DD, anmälare och målsägande i aktuellt ärende.

Vid släktskap med målsäganden föreligger en jävssituation. BB borde inte ha tagit upp anmälan i ett ärende där hennes syster var målsäganden. Anmälningsupptagningen borde ha överlämnats till annan polisman eller till hennes närmaste chef.

Det finns inget som tyder på att den polisman som fattade beslut, om förundersökning skulle inledas eller ej, kände till jävssituationen. Inte heller finns det något som tyder på att juristen som handlade ärendet enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, hade kännedom om släktskap innan beslut i ärendet fattades.

Hanteringen har prövats av Riksenheten för polismål i Malmö och då EE har beslutat att inte inleda förundersökning eftersom det inte finns anledning att anta att brott som hör under allmänt åtal har förövats.

Polismyndigheten har uppdragit åt myndighetsjuristen att sammanställa skriftlig information om jävsreglerna och om vad man som polisman i detta avseende bör

tänka på när man tar upp anmälan om brott. Denna information kommer att delges alla poliser i myndigheten.

Ett särskilt samtal kommer att hållas med BB.

Polismyndigheten har bedömt att påbörjade åtgärder är tillräckliga och att det inte finns anledning att inleda ett disciplinärt förfarande.

AA yttrade sig över remissvaret.

BB kom därefter in med en handling av vilken bl.a. framgick att hon tidigare trodde att hon alltid var skyldig att ta upp en anmälan om brott men att hon numera förstått att så inte är fallet om risk för jäv föreligger. Hon uppgav också att hon ”läst på” om jävsreglerna.

Bedömning

För polismän som har att vidta åtgärd eller meddela beslut enligt rättegångsbalken gäller samma regler om jäv som för domare och åklagare. Jäv föreligger således för en polisman bl.a. vid syskonskap (4 kap. 13 § 2 jämförd med 7 kap. 6 och 9 §§ rättegångsbalken, RB). En polisman som är eller kan antas vara jävig att handlägga ett ärende bör inte annat än i rena undantagsfall hålla något förhör i ärendet, oavsett med vem, eller införskaffa bevisning. Han eller hon kan alltså i normala fall inte ens göra en primärutredning enligt 23 kap. 3 § sista stycket RB. En jävig polisman får dock, liksom en åklagare eller domare, vidta sådana åtgärder som inte utan fara kan uppskjutas (se JO 1984/85 s. 116). Lämpligen bör en polisman som trots jäv företar en utredningsåtgärd göra jävssituationen klar för de av åtgärden berörda (Fitger, Rättegångsbalken, Internetupplagan, kommentaren till 7 kap. 9 § RB).

Av utredningen framgår att BB tog upp anmälan och skrev promemorior i det aktuella ärendet, trots att hon var syster till målsäganden. Det har inte påståtts eller annars framkommit att saken var så brådskande att det inte var möjligt att låta annan polisman vidta de åtgärder som fordrades i ärendet. BB förtjänar därför kritik för sitt handlande. Jag noterar att hon nu har informerat sig om de regler som gäller.

Vad AA i övrigt har anfört ger inte anledning till någon ytterligare åtgärd eller något annat uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.